

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 maja 2024 r.

SPN-II.7515.35.2023.SP

DECYZJA Nr 1948 / 2024

Na podstawie art. 138 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. 2024 poz. 775), oraz art. 8m Ustawy z dnia 29 czerwca 1956 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 140), po rozpatrzeniu odwołań złożonych przez Mariana Celińskiego i Sławomira Kocyka od decyzji Starosty Otwockiego GN.6821.3.24.2016.AN(KP) z dnia 5 września 2023 r., w której orzeczono o nieustaleniu wykazu osób uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej wsi Podbiel gm. Celestynów w odniesieniu do nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne nr 148, nr 1545, nr 2517 z obr. 0009 Podbiel gm. Celestynów

- utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Dnia 14 grudnia 2016 r. (data wpływu 23 grudnia 2016 r.) Jerzy Ćwiek wystąpił do Starosty Otwockiego z wnioskiem „o ustalenie, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową, ustalenie wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów”. Z tożsamym wnioskiem, w dniu 30 grudnia 2016 r. (data wpływu 2 stycznia 2017 r.) wystąpił Mirosław Kominek.

Decyzją nr 134/2018 z dnia 16 października 2018 r., znak: GN.6821.3.24.2016.AN, Starosta Otwocki ustalił, że nieruchomość położona we wsi Podbiel, gm. Celestynów, oznaczona w ewidencji gruntów jako:

- 1) działka ew. nr 148 z obr. 0009 Podbiel stanowi Wspólnotę Gruntową wsi Podbiel
- 2) działka ew. nr 1545 oraz nr 2517 z obr. 0009 Podbiel stanowi Wspólnotę Leśną wsi Podbiel.

Natomiast decyzją 59/2019 z dnia 31 maja 2019 r., znak: GN.6821.3.24.2016.AN, Starosta Otwocki orzekł o nieustaleniu wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej wsi Podbiel, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych.

W ogłoszeniu z dnia 12 sierpnia 2019 r. Starosta Otwocki, działając na podstawie art. 8c ust. 2 i 3 ww. ustawy podał do publicznej wiadomości informację o terminie składania wniosków przez osoby uprawnione do udziału we wspólnocie gruntowej, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Termin na składanie wniosków upływał 31 października 2020 r. W treści ogłoszenia wskazano, że do wniosku

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

należy dołączyć dowody świadczące o faktycznym korzystaniu z terenów wspólnoty nieprzerwanie przez okres od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

Pismem z dnia 25 września 2020 r. z wnioskiem o wydanie „*decyzji ustalającej, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową wsi Podbiel oraz ustalenie wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej wsi Podbiel oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie gruntowej*” wystąpił Sławomir Kocyk. Z treści wniosku nie wynika, aby załączono doń jakiekolwiek dokumenty lub materiały. Pismem z dnia 10 października 2020 r. z wnioskiem o identycznej treści wystąpił Marian Celiński. Także i w tym wypadku do wniosku nie załączono dokumentów.

Pismami z dnia 5 grudnia 2022 r. Starosta Otwocki wezwał Sławomira Kocyka oraz Mariana Celińskiego (podobnie, jak wszystkich pozostałych wnioskodawców) do uzupełnienia wniosku o dowody świadczące o faktycznym korzystaniu nieprzerwanie przez okres od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. ze wspólnoty gruntowej. Przedmiotowe dokumenty nie zostały jednak dostarczone do organu I instancji.

Pismem z dnia 11 maja 2023 r. Starosta Otwocki, działając na podstawie art. 10 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomił, że „*zostały zgromadzone materiały i dowody niezbędne do wydania decyzji w sprawie z wniosków osób uprawnionych, złożonych w wyznaczonym terminie do 31 października 2020 r. o ustalenie na podstawie art. 8c ZWG w drodze decyzji administracyjnej wykazu uprawnionych do udziału we Wspólnocie Gruntowej wsi Podbiel gm. Celestynów, wykazu obszaru gospodarstw przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie, w skład której wchodzi działka ew. nr 148, 1545 oraz 2517 obr. Podbiel, w oparciu o art. 6a w/w ustawy*”.

Decyzją nr 55/2023 z dnia 5 września 2023 r. Starosta Otwocki działając na podstawie art. 8e i 8f ustawy z dnia 29 czerwca 1963 o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych orzekł o nieustaleniu wykazu osób uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej wsi Podbiel gm. Celestynów w odniesieniu do nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne nr 148, nr 1545, nr 2517 z obr. 0009 Podbiel gm. Celestynów

Od przywołanej powyżej decyzji odwołanie wnieśli Marian Celiński oraz Sławomir Kocyk. Zgodnie z argumentacją zawartą w jednobrzmiących odwołaniach działki ewidencyjne nr 148, 1545, 2517 z obr. 0009 Podbiel, gm. Celestynów od ponad 20 lat były gruntami gromadzkimi wsi Podbiel. Odwołujący się wskazują, że w czasie ostatnich 5 kadencji Sołtysi wsi Podbiel opłacali ze środków wiejskich (tj. pieniędzy zbieranych od mieszkańców, w tym od osób zgłoszonych, jako uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej za przedmiotowe nieruchomości) podatek rolny i leśny. Ponadto odwołujący się wskazują, że w ewidencji gruntów ww. działki były oznaczone jako: Wspólnota Gruntowa Wsi Podbiel i Wspólnota Leśna Wsi Podbiel, co w ich ocenie wskazuje na wieloletnią własność mieszkańców Podbieli. Zdaniem skarżących brak formalnego zaewidencjonowania wspólnoty, nie zaprzecza jej istnieniu i korzystaniu przez nią z ww. gruntu. Ponadto w odwołaniu wskazano, że mieszkańcy wsi Podbiel w sytuacjach potrzeby społecznej np. przy remoncie kościoła parafialnego w Osiecku, pozyskiwali drewno na tzw. stemple do budowy rusztowania, dokonywali przecinek sanitarnych. Ponadto odwołujący wskazują, że kilkanaście lat temu mieszkańcy nie mieli wiedzy o konieczności gromadzenia wszelkich dokumentów potwierdzających fakt korzystania z przedmiotowych gruntów, obecnie jedynymi dokumentami potwierdzającymi fakt korzystania z lasu, mogą być oświadczenia osób pracujących przy tamtych pracach leśnych. Mając na uwadze fakt opłacania przez ponad 20 lat podatku za grunty wiejskie, odwołujący się wnieśli o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zarówno odwołanie Sławomira Kocyka, jak i Mariana Celińskiego wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Otwocku w dniu 15 września 2023 r. Zaskarżona decyzja Starosty

Otwockiego jest datowana na dzień 5 września 2023 r. nie ulega wątpliwości, że odwołania zostały wniesione w terminie.

Po rozpatrzeniu odwołania i zbadaniu akt sprawy stwierdzono, co następuje:

Stosownie do art. 8 m. ustawy, w postępowaniu administracyjnym prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych organem wyższego stopnia, w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w stosunku do starosty jest wojewoda. Zatem Wojewoda Mazowiecki, jako organ wyższego stopnia, jest organem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowego odwołania.

Zgodnie z zasadą dwuinstancyjności wyrażoną w art. 15 Kpa, organ odwoławczy obowiązany jest ponownie rozpoznać sprawę administracyjną, jego rola nie może być zawężona jedynie do wypełnienia funkcji kontrolnej w stosunku do zaskarżonej decyzji w oparciu o zarzuty strony podniesione w odwołaniu. Do kompetencji organu odwoławczego należy także zbadanie prawidłowości postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji.

W dniu wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, czyli 5 lipca 1963 r. zostały określone nieruchomości, które uzyskały status wspólnoty gruntowej. Po tej dacie powstanie wspólnoty gruntowej było niemożliwe z uwagi na to, że nie było regulacji prawnej dotyczącej wspólnot gruntowych. Dopiero od 1 stycznia 2016 r. – od wejścia w życie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych ustawodawca wprowadził możliwość ustalania osób uprawnionych na podstawie stanu faktycznego istniejącego pomiędzy 1 stycznia 2006 r. a 31 grudnia 2015 r. Nowelizacja ustawy przewidywała, że w przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej, o których mowa w art. 6 ust. 1 lub 2, lub ich następców prawnych, starosta wydaje decyzję o nieustaleniu wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie (dodany art. 8a ust. 7). W przypadku gdy decyzja, o której mowa w art. 8a ust. 7, staje się ostateczna, ustalenie, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową, oraz ustalenie wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie nastąpi na wniosek kolejnej grupy (nowej grupy uprawnionych wprowadzanych nowelizacją ustawy), o których mowa w dodanym art. 6a. Przepis ten oznacza, że w przypadku gdy nie ustalono uprawnionych do udziału we wspólnocie osoby, które były stronami postępowania prowadzonego zgodnie z art. 8a, będą mogły również złożyć wnioski o wszczęcie postępowania w trybie art. 8c.

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. celem tej zmiany, w przypadku nieustalenia uprawnionych, o których mowa w art. 6 ustawy, oraz ich następców prawnych, jest nadanie prawa w postaci udziału we wspólnocie gruntowej osobom, które faktycznie korzystają z nieruchomości zaliczanych do wspólnot gruntowych.

Zauważyć należy, że ustalenie stanu prawnego i faktycznego winno być poparte stosownym materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Zgodnie z art. 6a ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej, o których mowa w art. 6 ust. 1 lub 2, uprawnionymi do udziału w tej wspólnocie są:

1) osoby fizyczne lub prawne, które posiadają gospodarstwa rolne i nieprzerwanie przez okres od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. faktycznie korzystały ze wspólnoty gruntowej albo

2) osoby fizyczne, które mają miejsce zamieszkania na terenie miejscowości, w której znajdują się grunty stanowiące wspólnotę lub prowadzą w tej miejscowości gospodarstwo rolne - jeżeli wspólnotą gruntową są lasy, grunty leśne albo nieużytki przeznaczone do zalesienia, chyba że przez okres od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. osoby te faktycznie nie korzystały ze wspólnoty.

Niekorzystanie ze wspólnoty gruntowej w okresie wymienionym w ust. 1 pkt 1 nie powoduje utraty uprawnień, jeżeli spowodowane było klęską żywiołową, wypadkami losowymi lub innymi szczególnymi względami.

Podstawę do prowadzenia postępowania na podstawie art. 6a stanowi art. 8c ustawy zgodnie z którym:

1. W przypadku gdy decyzja, o której mowa w art. 8a ust. 7 (decyzja o nieustaleniu wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie na podstawie art. 6 ust. 1 lub 2.) stała się ostateczna, ustalenie, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową oraz ustalenie wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie gruntowej następuje na wniosek uprawnionego do udziału we wspólnocie gruntowej, o którym mowa w art. 6a.

2. Starosta w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 8a ust. 7, stała się ostateczna, podaje do publicznej wiadomości informację o terminie składania wniosków przez osoby uprawnione do udziału we wspólnocie gruntowej, o których mowa w art. 6a.

3. Informację, o której mowa w ust. 2, wywiesza się na okres 14 dni w starostwie powiatowym oraz urzędach gmin właściwych ze względu na położenie nieruchomości stanowiących wspólnotę gruntową, a ponadto podaje się ją do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także zamieszcza się ją na stronach internetowych gminy i starostwa powiatowego oraz w prasie lokalnej.

4. Termin wyznaczony do składania wniosków nie może być krótszy niż 12 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 2, przy czym termin ten liczy się od dnia wywieszenia tej informacji w starostwie powiatowym.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

1) określenie nieruchomości, która stanowi wspólnotę gruntową;

2) imię i nazwisko osoby fizycznej albo firmę osoby prawnej uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej, o których mowa w art. 6a;

3) nazwę miejscowości, w której położone jest gospodarstwo rolne uprawnionego do udziału we wspólnocie gruntowej, o którym mowa w art. 6a;

4) wskazanie adresu do doręczeń.

6. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się dowody, które świadczą:

1) że nieruchomość stanowi wspólnotę gruntową;

2) o spełnieniu warunków do nabycia uprawnień do udziału we wspólnocie gruntowej.

W kontekście przywołanych powyżej przepisów należy podkreślić, że w niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości to, że wnioskodawcy nie załączyli do wniosku, ani nie przesłali w toku postępowania przed organem I instancji dokumentów lub materiałów świadczących o spełnieniu warunków do nabycia uprawnień do udziału we wspólnocie gruntowej. Co więcej, z treści złożonych odwołań wynika, iż strony nie są w posiadaniu takich dokumentów.

Należy w tym miejscu dokonać pewnego rozróżnienia terminów, które zdają się być nie do końca jasne dla odwołujących się. Pod pojęciem mienia gromadzkiego należy rozumieć mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe. Mienie gromadzkie było więc użytkowane wspólnie, przez ogół mieszkańców gromady.

Na mocy decyzji Starosty Otwockiego 134/2018 z dnia 16 października 2018 r. poszczególne grunty uznano natomiast za wspólnotę gruntową. Wspólnota gruntowa jest natomiast użytkowana przez konkretną uprawnioną do tego grupę osób. Kryteria wskazane przez ustawodawcę, jakie musi spełniać dana osoba, by zostać wpisana do listy osób uprawnionych do korzystania ze wspólnoty gruntowej, są jednoznaczne.

W przedmiotowej sprawie nie wpłynęły dokumenty które wskazują osoby uprawnione do udziału we Wspólnocie Gruntowej Wsi Podbiel, co uniemożliwiało organowi I instancji wydanie innego rozstrzygnięcia w sprawie. Powyższe nie oznacza jednakże, że przedmiotowe grunty nie stanowiły wspólnoty gruntowej.

Organ I stopnia podjął działania mające na celu ustalenie wykazu osób uprawnionych do udziału we Wspólnocie Gruntowej Wsi Podbiel, zebrał dowody w sprawie i na ich podstawie wydał swoje rozstrzygnięcie.

W związku z tym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Decyzja ta jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Przysługuje na nią skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, za moim pośrednictwem w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Karolina Kruszevska
Kierownik Oddziału Inwestycji Linowych

Otrzymują:

1. Starosta Otwocki
ul. Komunardów 10
05-400 Otwock
2. Jolanta Zawada
3. Emilia Mańkowska
4. Tadeusz Rosłonek
5. Teresa Strzeżysz
6. Wójt Gminy Celestynów
ul. Regucka 3
05-430 Celestynów
7. Sołtys wsi Podbiel
Marian Celiński
8. Sławomir Kocyk
9. a/a

